

Mateřská škola Kostelec nad Orlicí, Mánesova 987

NÁŠ ROK SE SMÍŠKEM A ŠIKULKOU

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Obsah

1 Identifikační údaje o škole	3
2 Obecná charakteristika školy	3
2.1 Historie školy	3
3 Podmínky předškolního vzdělávání	4
3.1 Věcné podmínky	4
3.2 Životospráva	4
3.3 Psychosociální podmínky	5
3.4 Organizace vzdělávání	5
3. 5 Řízení mateřské školy	6
3. 6 Personální a pedagogické zajištění	7
3. 7 Sociální klima	7
3. 8 Podmínky pro spolupráci s rodiči	9
3. 9 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	9
3. 10 Podmínky vzdělávání dětí nadaných	10
3. 11 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	10
3.12 Vzdělávání cizinců	11
3. 13 Přijímání dětí do mateřské školy	11
4 Charakteristika vzdělávacího programu	13
4. 1 Cíle školního vzdělávacího programu	16
4. 2 Popis tří hlavních integrovaných bloků	16
4. 3 Vzdělávací program pro děti od dvou do tří let	22
5 Evaluační systém	25
5. 1 Evaluace na úrovni školy	25
5. 2 Evaluace na úrovni třídy	25

1 Identifikační údaje o škole

Č.j.

Název ŠVP:	NÁŠ ROK SE SMÍŠKEM A ŠIKULKOU
Název školy:	Mateřská škola Kostelec nad Orlicí, Mánesova 987
Zpracovatelé ŠVP:	Vydala ředitelka MŠ, na tvorbě se podílel kolektiv učitelek MŠ
Adresa školy:	Mánesova 987, 517 41 Kostelec nad Orlicí
IČO:	75016125
Zřizovatel:	Město Kostelec nad Orlicí, se sídlem Palackého náměstí 38, 517 41 Kostelec nad Orlicí
Typ školy:	Mateřská škola s celodenním provozem
Provozní doba:	6,15 - 16,15 hodin
Email:	msmanesova@seznam.cz
Webové stránky:	www.ms-manesova.cz
Ředitelka MŠ:	Bc. Petra Zakouřilová
Zástupkyně ředitelky:	Bc. Helena Štěpánková

ŠVP byl projednán na pedagogické radě 31. 8. 2017, platnost od 1. 9. 2017, aktualizován 28. 8. 2025

2 Obecná charakteristika školy

Mateřská škola se nachází v klidné části města, blízko centra. Skládá se z původní budovy vilového typu a přístavby. Zahrada je tvořena lesoparkem s krásnými vzrostlými stromy a několika druhy lesní zvěře.

<u>Počet tříd:</u>	5
<u>Počet učitelek:</u>	11
<u>Asistent pedagoga:</u>	3
<u>Školní asistent:</u>	1
<u>Počet dětí:</u>	105
<u>Provozní zaměstnanci:</u>	1 školnice, 1 uklízečka, 1 údržbář, 1 vedoucí stravování, 3 kuchařky, 1 ekonomka
<u>Provozní doba:</u>	6.15 – 16.15

2.1 Historie školy

Mateřská škola zahájila svůj provoz 3. 2. 1975, zařízení neslo název Mateřská škola Mír, která vznikla adaptací bývalé vily s kapacitou 75 dětí a třemi třídami. 9. 9. 1978 byla oficiálně otevřena přístavba a pro tento rok bylo zapsáno 130 dětí rozdělených do pěti tříd. V roce 1987 poklesl počet dětí, jedna třída byla uzavřena a jedna se proměnila v logopedickou. V roce 2002 bylo opět v provozu pět tříd. Došlo i k velkým úpravám zahrady – lesoparku. Obnoven a zprovozněn byl jižní svah a vzrostlé stromy na zahradě byly prořezány. Mateřská škola byla roku 1990 přejmenována a ve zřizovací listině se objevil název ulice a to Mánesova.

V současné době je v provozu pět tříd s celkovou kapacitou 105 dětí. 1. 1. 2017 byl obnoven provoz kuchyně naší mateřské školy.

3 Podmínky předškolního vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Všechny třídy splňují bezpečnostní podmínky a hygienické normy. **Třídy** jsou vybaveny notebooky, v jedné třídě je interaktivní tabule, kterou využívají děti z celé mateřské školy. Na všech třídách jsou klavíry, které jsou plně využívány pro hudební výchovu. Ve všech třídách jsou nové stolky a židličky, které odpovídají vyhlášce 108. Novým nábytkem jsou vybaveny všechny třídy. Šatny jsou vybaveny zátěžovými koberci, aby chránily děti proti prochladnutí. Ve všech třídách jsou nová lehátka na odpolední odpočinek dětí. Všechna sociální zařízení i kuchyňky u jednotlivých tříd jsou zrekonstruovány. Zakoupeny byly dva relaxační bazény s míčky, které jsou u dětí oblíbeny. **V zahradě** je několik vzácných solitér a vzrostlých stromů, které se často prořezávají – proschlé a polámané větve. Zahrada v přírodním stylu byla nově vybudovaná z dotačního titulu MŽP. Obnovená, vyčištěná stráž je využívána k pohybovým aktivitám dětí během celého roku. Zahrada umožňuje dětem pozorovat množství ptactva, veverky, koroptve, zajíce, ještěrky. Je vybavena průlezkami, houpačkou, ... pro pohybové aktivity dětí. Komunikace s rodiči dětí probíhá prostřednictvím aplikace Naše MŠ, kde se průběžně zveřejňují fotografie, zprávy, akce, omluvenky a aktuality z dění školky.

[Návrhy na úpravu podmínek:](#)

Z málo využívaného altánku se budeme snažit vybudovat venkovní učebnu.

3.2 Životospráva

Stravování dětí je od 1. 1. 2017 opět zajištěno vlastní kuchyní. Strava je vyvážená, pestrá, a hlavně konečně chutná. Od září 2024 se naše školka zapojí do projektu „Školka bez cukru“, dětem budeme podávat neslazené nápoje a odměny budeme řešit formou ovoce, zeleniny,... Stolování je estetické, děti jedí příbory, nejmladší postupně. Po celý den je dodržován pitný režim, děti mají výběr ze dvou nápojů. Děti nejsou nuceny k jídlu, u jídla podporujeme sebeobsluhu.

Děti mají zajištěn pravidelný **denní rytmus**, který je ale i pružný, a umožňuje během dne přizpůsobit činnosti podle potřeb, reagovat tak na případné změny, aktuální situaci. Volný pohyb je nepostradatelný. Snažíme se proto vytvořit co nejlepší materiální a prostorové podmínky pro volný pohyb. **V hernách** mají k dispozici prostor, kde mohou sestavovat překážkové dráhy, hrát pohybové hry, používat míče atd., pro své volné hry a spontánní pohyb. Pohyb dětí je také upřednostňován při nabízených řízených aktivitách učitelky. Usilujeme o maximální bezpečnost úpravou prostředí, bezpečnými pomůckami. Při **pobytu venku** jsou nabízené další pohybové aktivity, jak ve volné přírodě, tak na školní zahradě, jejíž terén je pro pohybové aktivity po celý rok ideální. **Hře dětí je vymezen celý prostor tříd a heren.** Děti si mohou ponechat stavby a nedokončené výtvary, které při hře vzniknou, do druhého dne. Hračky jsou uloženy v nižších skříňkách,

abychom dětem usnadnily orientaci a výběr. Hračky si berou samy a jsou vedeny k tomu, aby je vracely na své místo po ukončení hry. Učitelky se účastní her dětí jako pomocníci, jsou-li o to dětmi požádány. Do her dětí zasahují pouze, je-li jejich pomoc nezbytně nutná z hlediska bezpečnosti dětí, nebo je-li to dobré pro kvalitu a rozvíjení hry. Děti společně s učitelkami si stanovují **pravidla chování**, které během her dodržují. Děti vědí, že nedodržení pravidel bude mít za následek ukončení činnosti.

Návrhy na úpravu podmínek:

Udržovat dobře nastavenou spolupráci se zřizovatelem a postupně dovybavit třídy a zahradu.

3.3 Psychosociální podmínky

Děti mohou docházet do mateřské školy do půl deváté. U předškoláků v povinném posledním roce je příchod stanoven do 7:45. Rodiče mohou při **adaptaci** na nové prostředí pobýt s dětmi ve třídě. Paní učitelky se snaží být všímavé k pocitům dětí a **předcházet případným projevům šikany** (nadřazenost, rozhodování o kamarádovi, zastrašování, agresivita některých autoritativních dětí), vytvářet prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem. Vytváříme dětem atmosféru bez zbytečného spěchu a klademe důraz na **individuální přístup** k nim. Je uplatňován **pedagogický styl s nabídkou**, který počítá se samostatným rozhodováním.

Návrhy na úpravu podmínek:

Podporovat děti v samostatnosti, sebeobsluze, kladného sebehodnocení, zabezpečit fyzickou, psychickou i duševní pohodu, respektovat schopnosti dětí, vést je k vlastnímu úsudku, k hledání vlastních řešení. Provádět pedagogické hodnocení dětí.

3.4 Organizace vzdělávání

Naše mateřská škola má 5 tříd s celodenním provozem.

Děti mohou do mateřské školy docházet ráno do 8:30 hodin, po dohodě s ředitelkou i déle. Jakékoliv změny při přivádění či vyzvedávání dětí nahlaste učitelce na třídě. Např. pozdní příchod od lékaře, vyzvednutí dítěte po obědě, ... Z důvodu zachování bezpečnosti dětí je budova uzamčena v době od 8:30 do 11:30.

Ráno se děti scházejí v jedné třídě, v 7 hodin se rozcházejí do jednotlivých tříd. Taktéž od 15:00 hodin jsou spojovány do jedné třídy na každé budově. Ve výjimečných případech (vysoká absence dětí či učitelek) budou třídy spojovány i dříve. Změny budou vždy ohlášeny informačními cedulemi.

Třídy jsou homogenní, zpravidla rozděleny podle věku dětí. Nejmladším dětem je věnován dostatek času na adaptaci, v úzké spolupráci s rodiči dětí a zcela v souladu s individuálními potřebami dítěte. Děti si pomalu a postupně zvykají na pobyt v mateřské škole, na každodenní činnosti, od prvopočátku jsou vedeny k samostatnosti v sebeobsluze, hygieně, stolování. Učí se komunikovat s ostatními dětmi, s učitelkou, spolupracovat, hrát si ve skupinách. Verbální a frontální metody jsou zařazovány pouze v oprávněných případech, na podporu pozornosti. Společně si vytváří jednoduchá třídní pravidla a rituály, která se pomalu učí

respektovat. Děti jsou vedeny ke vzájemné ohleduplnosti, toleranci, učí se pomáhat si navzájem. **Děti mají zpravidla po celou dobu docházky do mateřské školy svoji třídní učitelku.**

Ve třídách klademe velký **důraz na celkovou samostatnost dětí**, schopnost vyjádřit svůj názor, umět požádat o pomoc, případně pomoci druhému, nebát se odmítnout nežádoucí projevy chování druhých, poradit si v běžných denních situacích a umět se rozhodnout. **Vzdělávací program je individualizovaný**, učitelka hledá optimální pedagogické cesty ke každému dítěti, snaží se najít a vyzdvihnout jeho silné stránky a posílit či rozvinout slabší stránky. **Počty dětí na třídách** jsou různé a to tak, aby byla dodržena kapacita. Do mateřské školy jsou děti přijímány podle kritérií, která jsou známa před zápisem. **Názvy jednotlivých tříd** (Myšičková, Kuřátková, Kytíčková, Stromečková, Sluníčková) byly vymyšleny společně s dětmi. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí. **Společná setkávání rodičů, dětí a učitelů** (společná vystoupení pro rodiče, vánoční oslavy, loučení s předškoláky, společné akce rodičů a dětí v MŠ, třídní schůzky s rodiči předškoláků). Každá třída si vytváří své třídní rituály - třídní pravidla, ranní přivítání s učitelkou, společné přivítání dne, oslava narozenin, tvorba prožitků – nově přijaté dítě, loučení, potřeba podělit se o radost, významný zážitek.

Denní režim je dostatečně flexibilní, aby reagoval na potřeby dětí. Učitelky mohou pružně upravovat, pouze časy jídla jsou striktní. **Pobyt venku** je organizován po nejdéle možnou dobu v dopoledních i odpoledních hodinách, je závislý na klimatických podmínkách. Ve všech třídách je zajištěno **souběžné působení dvou učitelů**. Překrývání probíhá v době pobytu venku a oběda. Z pohledu bezpečnosti dětí je to nejrizikovější část dne.

Návrhy na úpravu podmínek:

Dále budeme pokračovat v aktualizaci a vytváření nových programů, které budou reagovat na vzniklé potřeby dětí i mateřské školy. Naším úkolem v příštím období je dále aktivně podporovat spolupráci školy s rodiči, plánovat doplňující akce a programy MŠ, které se přímo týkají dílčích úkolů plánovaných učitelkami.

3. 5 Řízení mateřské školy

- * Školu řídí ředitelka
- * Ředitelka školy
 - rozumně hodnotí práci podřízených
 - vhodně motivuje
 - dává učitelkám prostor pro vlastní tvůrčí práci
 - respektuje práva a povinnosti učitelů a ostatních zaměstnanců školy
 - podporuje sebevzdělání učitelů
 - provádí průběžné kontroly a hodnocení práce učitelů
 - provádí průběžné kontroly a hodnocení práce provozních zaměstnanců
 - spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy
- * Povinnosti a pravomoci všech pracovníků školy jsou vymezeny pracovní smlouvou a pracovní náplní

- * **Návrhy na úpravu podmínek:**
- * Nadále se velice zajímat se o získávání dotací a grantů v oblasti zabezpečení škol, rozvoj mateřských škol aj. Účast v různých soutěžích, převážně za účelem získání výhod pro samotnou MŠ (finance, vybavení, pomůcky).

3. 6 Personální a pedagogické zajištění

Všechny pedagogické pracovnice mají předepsané úplné odborné vzdělání. Pedagogické pracovnice se odborně vzdělávají, zúčastňují se odborných seminářů, seznamují se s odbornými časopisy, knihami. Jsou vytvářeny podmínky pro jejich další systematické vzdělávání.

Míra vyučovací povinnosti pedagogických pracovníků tvoří:

- * přímá vyučovací činnost: stanovená pracovním úvazkem
- * příprava na přímou vyučovací činnost, a to do rozsahu stanovené týdenní pracovní dobou

Pedagogické pracovnice dle potřeby plní tyto pracovní úkoly:

- * připravují pomůcky na výchovnou činnost
- * vedou předepsanou pedagogickou dokumentaci
- * provádí výzdobu interiéru MŠ
- * plní další úkoly zadané ředitelkou dle potřeby MŠ
- * **Návrhy na úpravu podmínek:**
- * Podpořit vytvoření stabilizovaného pedagogického sboru. Udržet a zvyšovat odbornou a pedagogickou způsobilost. Intenzivně pokračovat ve spolupráci se všemi institucemi, partnery, rodiči. Věnovat dětem individuální péči.

3. 7 Sociální klima

a) Sociální prostředí

Sociální prostředí v mateřské škole je výrazem kvality mezilidských vztahů a má vliv na zdraví všech zúčastněných osob, pozitivní sociální prostředí přispívá ke spokojenosti všech a vede ke zlepšení výkonu všech. Dlouhodobým úkolem všech pracovníků je **rozvíjení pozitivní komunikace a otevřenost** mezi sebou navzájem, snažíme se vyloučit nezdravou rivalitu a konkurenci. Snažíme se jít dětem příkladem, děti neironizujeme ani nezesměšňujeme, nepodceňujeme, ale podporujeme je v samostatnosti a zdravém sebevědomí, před dětmi neřešíme spory dospělých. Netrestáme děti vyřazením ze hry nebo ze skupiny, využíváme pochvalu a ocenění, ale ne za vše a za každou cenu, neslibujeme odměnu za správné chování.

b) Pravidla vzájemné komunikace

Doporučené zásady pro učitelky, kterými by se měly snažit řídit.

poznat sama sebe

poznat co nejdříve všechny děti, s nimiž se pracuje
stanovit si pořadí cílů – co teď a co potom
vždy si uvědomit, proč danou činnost děláme
méně často bývá více
mít vždy dostatečnou zásobu materiálu
nenutit děti do žádné činnosti
snažit se o vhodnou a účinnou motivaci
respektovat potřeby dětí, respektovat jejich osobnost
ochota se neustále něčemu novému učit, hledat, zkoušet atd.
nemyslet si, že mám vždy pravdu

c) Požadavky k přístupu učitelky k dětem

Učitelka přijímá dítě s plnou **důvěrou a úctou** k jeho individualitě, všechny děti mají rovnocenné postavení, žádné není zesměšňováno či není znevýhodňováno. Vyváženě komunikuje se všemi dětmi, mluvení a naslouchání dětí by mělo být v rovnováze. Učitelka má usnadňovat procesy vznikání a osvojování nových vědomostí, ale i projevy fantazie, tvořivosti a stavy úzkosti a obav. Respektuje potřeby dětí, jedná nenásilně, přirozeně, citlivě navozuje pohodu klidu a nezatěžuje děti spěchem. Aby učitelka mohla úspěšně naplnit cíle předškolního vzdělávání, nemůže ve své praxi opomíjet to, že nejdůležitějším činitelem ve vzdělávání jsou **děti, jejich potřeby a prožitky**. Učitelka je partnerem a pozorovatelem. Pomáhá a povzbuzuje tam, kde je třeba, vede děti ke zdravému sebevědomí, povzbuzuje ve svobodné volbě – dítě samo projeví, zda má o danou činnost zájem.

d) Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Hlavní cíle:

Prohlubování znalostí a dovedností v pedagogických, psychologických a sociálních.

Zvládnutí tvorby TVP v návaznosti na ŠVP mateřské školy.

Způsoby, kterými bude vzdělávání realizováno: Skupinové školení pomocí interních pracovníků, využívání nabídky akreditovaných kurzů vzdělávacích institucí. Školkové okénko, návštěvy učitelek v ostatních třídách. Pro účely samostudia mají učitelky k dispozici odbornou literaturu, metodické materiály z internetového portálu RVP pro předškolní vzdělávání.

Návrhy na úpravu podmínek:

Dále se vzdělávat prostřednictvím akreditovaných programů při DVPP a CCV i v programech pro nepedagogické pracovníky (vedoucí ŠJ, kuchařky, školní asistent). Sebevzdělávat se prostřednictvím odborné literatury a odborného tisku. Pokračovat ve Školkovém okénku. Na základě Plánů osobního rozvoje si zvolit odpovídající semináře a školení. Získávat zkušenosti od ostatních učitelek a ředitelek – využít možnosti Setkávání ředitelů, zástupců ředitelů, učitelek MŠ a pedagogických asistentů za podpory MAS.

3. 8 Podmínky pro spolupráci s rodiči

Učitelka musí **respektovat rodinu**, nemůže vnucovat něco, co rodina není ochotna přijmout. Ve vztahu k rodičům vystupuje **tolerantně, otevřeně a ohleduplně**. Informace o rozvoji svého dítěte mohou rodiče získat krátkým dotazem u učitelky na předem **domluvené konzultaci**. **Rodiče mají právo** nahlížet do všech materiálů, které se dotýkají jeho dítěte. Podporujeme otevřenost a pravdivost ve vztazích mezi rodiči a pracovníky školy. Všechny informace a poznatky o dítěti jsou zásadně považovány za důvěrné a bez souhlasu rodičů nebudou poskytovány dalším osobám ani institucím. Využíváme každodenního setkávání rodičů k rozhovorům o dítěti. Rodičům tím dáme najevo zájem a pochopení pro potřeby jejich dítěte, snažíme se zapojit rodiče i do běžné každodenní práce. Různými formami rodiče seznamujeme s odbornými informacemi z oblasti předškolní výchovy, při zjištěných problémech u dítěte konzultujeme s rodiči společný postup.

Návrhy na úpravu podmínek:

Spolupráci s rodiči považujeme za prioritní – proto je naším úkolem udržovat dobré vztahy a vycházet si v rámci možností vstřícně. Chceme hledat nové možnosti k získávání finančních prostředků prostřednictvím dotací, grantů apod. Velmi dobré vztahy se zřizovatelem MŠ jsou pro nás důležité a stále na nich pracujeme. Být k sobě vzájemně tolerantní, ohleduplní, komunikovat na bázi přátelských rozhovorů a dohod a tím tak společně plnit úkol služby pro občany Kostelce nad Orlicí a okolí.

3. 9 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Zodpovědnou osobou je v naší mateřské škole **Koordinátor inkluze**(ředitelka), který metodicky vede učitele při zpracování, průběhu i vyhodnocení **Individuálního vzdělávacího plánu (IVP)**. Podpůrná opatření 1.stupně zařazuje třídní učitel na základě vlastního pozorování dle potřeb dítěte. Pokud podpora dětí nevykazuje dostatečnou efektivitu, jsou děti po konzultaci se zákonnými zástupci, odeslány na vyšetření do Pedagogicko – psychologické poradny.

Podpůrná opatření pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory. Vzdělávací obsah těchto předmětů speciálně pedagogické péče přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP.

Návrhy na úpravu podmínek:

Systematicky pracovat s dětmi se SVP. Zajistit účinnou individuální péči dětem s SVP. Pokračovat v dobře nastavené spolupráci s PPP a SPC.

3. 10 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Při vzdělávání dětí v naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků **podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech**. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Nečekáme na potvrzení a identifikaci nadání, či mimořádného nadání, podporujeme všechny projevy a známky nadání. **Dětem, které projevují známky nadání**, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely. V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme PLPP. Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Do doby, než vyšetření proběhne a škola je školským poradenským zařízením doručeno doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle PLPP. Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením.

3. 11 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Nejmladší děti jsou zařazeny v samostatné třídě. Učitelé v této třídě mají pozitivní vztah k dětem této věkové kategorie a v přímé pedagogické činnosti se v maximální možné míře překrývají. Pro posílení pedagogického personálu bude na MŠ přijat **školní asistent**, který bude spolupracovat s učiteli, pomáhat zejména se zajištěním osobní hygieny dětí, stravování a sebeobsluhy. V případě potřeby pomáhá i se zajištěním dohledu nad dětmi při volné hře v souladu s přítomnou učitelkou. **Režim dne mladších dětí** je upraven s ohledem na potřeby dětí. Největší prostor je věnován **volné hře** dětí. Pro **pobyt venku** nejčastěji využíváme přilehlou zahradu. Děti mají **dostatek času na odpočinek**. Ve vzdělávání dětí mladších tří let převládají **spontánní činnosti** nad řízenými. Nejčastěji uplatňujeme individuální nebo skupinovou formu činností. V plné míře akceptujeme vývojová specifika (individualizace a diferenciaci). Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší tří let vycházíme z jednoduchých principů: jednoduchost, časová nenáročnost, známé prostředí a nejbližší okolí, smysluplnost a podnětnost, dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte. Při vzdělávání dětí od dvou do tří let maximálně využíváme **metody práce vhodné** pro tuto věkovou kategorii: situační učení, spontánní sociální učení (nápodoba), prožitkové učení, učení hrou a činnostmi. Učitelky v této třídě vždy individuálně posoudí **vhodnost hraček a didaktických pomůcek** pro tyto děti. Nevhodné hračky pro tuto věkovou skupinu dětí se uloží do uzavřených skříněk, aby nebyly volně dostupné. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Sedací nábytek v této třídě odpovídá ergonomickým parametrům dvouletých dětí. Na školní zahradě učitelky využívají pouze odpovídající zahradní vybavení (průlezky, skluzavky a další prvky). Dvouletým dětem je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty

(polštářky a plyšáky z domova). Učitelky uplatňují k dětem laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímají.

Návrhy na úpravu podmínek:

Zajistit DVPP na téma Dvouleté děti v MŠ. Průběžně doplňovat materiální vybavení mateřské školy. Využít vzájemných návštěv, hospitací a setkávání pro práci s dvouletými dětmi.

3.12 Vzdělávání cizinců

Bude-li v rámci Mateřské školy poskytováno vzdělávání pro 1 až 3 děti cizinců v povinném předškolním vzdělávání, bude jim poskytována individuální jazyková podpora v rámci běžných vzdělávacích činností. V případě počtu 4 a více dětí cizinců již není možné se jim v rámci vzdělávání ve třídě dostatečně individuálně věnovat a poskytovat jim dostatečnou jazykovou přípravu, a proto bude v případě takového počtu zřízena skupina pro jazykovou přípravu.

V případě většího zastoupení cizinců (tj. 4 a více dětí-cizinců) v povinném předškolním vzdělávání, zřizuje ředitel mateřské školy skupinu/y pro jazykovou přípravu v souladu s § 1e vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Škola má povinnost poskytovat jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v rozsahu jedné hodiny týdně. Tato hodina týdně bude rozdělena do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Do této hodiny se nezapočítávají přesuny dětí do skupiny apod.

Do skupiny mohou být na základě posouzení potřebnosti ředitelem školy zařazeny i jiné děti, které mají prokazatelně obdobné integrační potřeby jako děti cizinci (mladší, s českým občanstvím apod.), a to i do vyššího počtu než osm dětí, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy dětí cizinců.

3. 13 Přijímání dětí do mateřské školy

Při přijímání dětí do mateřské školy postupuje ředitelka školy v souladu s § 34, zákona č. 561/2004 Sb., (šolský zákon) ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 500/2004 Sb., (správní řád).

Zápis do mateřské školy

Zápis do mateřské školy pro příští školní rok se bude konat v období od 15. března do 15. dubna. Místo, datum a dobu zápisu stanoví ředitelka mateřské školy po dohodě se zřizovatelem (Město Kostelec nad Orlicí) a oznámí ho veřejnosti v místě obvyklým způsobem, tj. formou propagačních letáků umístěných v budově mateřské školy, na nástěnce mateřské školy, na veřejně přístupných místech ve městě, prostřednictvím městského rozhlasu a webových stránek školy: www.ms-manesova.cz. Zákonný zástupce odevzdá při zápisu vyplněné tiskopisy (žádost o přijetí k předškolnímu vzdělávání a vyjádření pediatra, zda

se dítě podrobilo pravidelnému očkování), které budou ke stažení na webových stránkách školy. Zde jsou zákonní zástupci seznámeni i s kritérii pro přijímání dětí do mateřské školy. Ředitelka školy poskytne zákonnému zástupci podrobné informace o způsobu docházky do mateřské školy a přidělí každému uchazeči registrační číslo. Po obdržení žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání a vyjádření pediatra vydá ředitelka školy do 30 dnů rozhodnutí o přijetí (nepřijetí) dítěte k předškolnímu vzdělávání a stanoví den nástupu a způsob docházky dítěte. Rozhodnutí, kterým se vyhovuje žádosti o přijetí ke vzdělávání, se oznamují zveřejněním seznamu uchazečů pod přiděleným registračním číslem na oficiální vývěsce MŠ a na webových stránkách školy. Tato rozhodnutí jsou považována za oznámená. Při záporném rozhodnutí ředitelky školy se mohou zákonní zástupci proti tomuto rozhodnutí odvolat. Odvolání se podává u ředitelky školy a ta ho podstoupí k rozhodnutí Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje. V individuálních případech mohou zákonní zástupci podat žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání nejen výše zmíněným způsobem, ale i v průběhu školního roku. Na základě této žádosti může být dítě přijato jen v případě, že to umožňuje kapacita mateřské školy.

Povinnost předškolního vzdělávání

S účinností od 1. 1. 2017 je zákonný zástupce povinen přihlásit dítě, které dosáhne do konce srpna 5 let, k předškolnímu vzdělávání od následujícího školního roku. Předškolní vzdělávání je pro dítě povinné ve školském obvodu, v němž má dítě místo trvalého pobytu („spádová mateřská škola“). Pokud je dítě přijato do jiné než spádové školy, je tato skutečnost oznámena řediteli spádové školy. Povinnost předškolního vzdělávání není dána v době školních prázdnin, dítě ale může mateřskou školu navštěvovat i v těchto dnech. Zákonný zástupce je povinen omlouvat (i telefonicky) dítě z povinného předškolního vzdělávání ze zdravotních a jiných důvodů nejpozději do 3 dnů od začátku nepřítomnosti dítěte v mateřské škole. Ředitelka mateřské školy je v závažných případech oprávněna požadovat doložení důvodů nepřítomnosti (potvrzení lékaře). Zákonný zástupce je povinen doložit důvody nepřítomnosti dítěte nejpozději do 3 dnů od výzvy. Rozsah povinného předškolního vzdělávání se v mateřské škole Mánesova stanovuje v rozsahu nejméně 4 hodiny denně, tj. od 7,45 do 11,45 hodin. Povinné předškolní vzdělávání lze plnit i individuálním vzděláváním dítěte, vzděláváním v přípravné třídě základní školy nebo třídě školy speciální nebo vzděláváním v zahraniční škole na území ČR.

Individuální vzdělávání dítěte

Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může pro toto dítě zvolit individuální vzdělávání. V případě individuálního vzdělávání převážnou část školního roku je zákonný zástupce povinen tuto skutečnost oznámit ředitelce mateřské školy 3 měsíce před zahájením školního roku. V průběhu

školního roku lze individuálně, dítě s povinným předškolním vzděláváním, vzdělávat nejdříve ode dne, kdy je ředitelce školy doručeno oznámení o individuálním vzdělávání. Oznámení musí obsahovat: jméno a příjmení dítěte, rodné číslo, adresu trvalého bydliště dítěte, období, ve kterém se bude dítě individuálně vzdělávat a důvody pro toto vzdělávání. Ředitelka mateřské školy poskytne zákonnému zástupci oblasti, v nichž má být dítě vzděláváno (vzdělávací obsah ŠVP PV). V měsíci prosinci (první a druhé pondělí) bude zákonný zástupce vyzván, aby se dostavil do mateřské školy k ověření osvojování očekávaných výstupů dítěte. Případně bude zákonnému zástupci doporučen další postup při vzdělávání. Pokud se zákonný zástupce nedostaví s dítětem k ověření ve stanoveném nebo náhradním termínu, bude dítěti individuální vzdělávání ukončeno.

4 Charakteristika vzdělávacího programu

Filozofií naší školy je rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé děti cestou přirozené výchovy a položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb. Předávat a zprostředkovávat dětem základní životní zkušenosti v přirozeném prostředí skupiny vrstevníků cestou výchovy a vzdělávání založené na principu uspokojování individuálních potřeb a zájmů. Rozvíjet sebejistotu a tvořivost dětí.

Školní vzdělávací program vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Nabízíme kvalitní a širokou péči o všechny děti naší školy (sportovní a kulturní akce, akce pro rodiče a děti, výlety, apod.) Ve vzdělávání dětí upřednostňujeme rozvíjení smyslového vnímání jako základu veškerého přirozeného poznávání. Školní vzdělávací program je závazný pro celou mateřskou školu a je na jednotlivých třídách rozpracován do **Třídních vzdělávacích programů**. Ty obsahují konkrétní činnosti s dětmi, zaměřené k jednotlivým tématům. Vzdělávání v naší mateřské škole je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Specifickou formu představuje didakticky zacílená činnost, ve které pedagog s dítětem naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného i spontánního učení. Toto učení zakládáme na aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení, zpravidla ve skupinách a individuálně. Omezujeme učení předáváním hotových poznatků a slovních ponaučení. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti. Výchovně vzdělávací práce v naší škole je tematicky zaměřena na obnovování a udržování lidových tradic a zvyků, na vytváření citlivého vztahu k přírodě a na upevňování rodinných pout a přátelských vztahů mezi dětmi. Mezi oblíbené formy naplňující záměry vzdělávání patří množství dalších aktivit (např. výlety, společné akce rodičů s dětmi), které organizujeme v průběhu celého roku.

V souladu s požadavky platného dokumentu Rámcového programu pro předškolní vzdělávání jsme vypracovali vlastní **Školní vzdělávací program s názvem – NÁŠ ROK SE SMÍŠKEM A ŠIKULKOU**. Dětem jsou nabízeny pestré činnosti. Mimo jiné se věnujeme logopedické prevenci – zařazujeme jazykové chvilky, dále

rozvíjíme u dětí pracovní dovednosti, kde se mají možnost se seznámit s praktickými ukázkami jednotlivých činností s vlastním prožitkem. Naší snahou je, děti nepřetěžovat, ale snažit se, aby odcházely z MŠ domů šťastné a spokojené.

NÁŠ ROK SE SMÍŠKEM A ŠIKULKOU

(NÁZEV PROGRAMU)

4. 1 Cíle školního vzdělávacího programu

ŠVP je založen na principu příběhu, který dětem přirozeně ukazuje a nabízí různé situace. Cíle ŠVP jsou především: **rozvoj mezilidských vztahů, výchova k prosociálnímu chování a ekologická výchova.**

Celým rokem děti provázejí dva kamarádi (panenky) Smíšek a Šikulka. Jména postavíček v sobě ukrývají poselství, která jsou dětem blízká: Smíšek – dobrá nálada, radost, hra, klid, pohoda, atp. Šikulka – chuť a zájem poznávat, snaha, pochvala, atp.

4. 2 Popis tří hlavních integrovaných bloků

Školní vzdělávací program obsahuje **tři hlavní integrované bloky a v každém z nich je několik témat**. Integrované bloky **nejsou vázané na dané období Školního roku**, je na jednotlivých třídách kdy, který blok a jaká jeho témata si zvolí. Třída si dále tato témata uzpůsobuje konkrétní věkové skupině a specifikům daného kolektivu. V průběhu školního roku by však třídy měly ve svých třídních vzdělávacích programech obsáhnout všechna témata. Jednotlivé **integrované bloky reflektují všech pět vzdělávacích oblastí RVP**, avšak některé bloky jsou tematicky s některou oblastí spjaté více než s ostatními (např. blok „Smíšek má rád Šikulku“ úzce souvisí se vzdělávací oblastí „Dítě a ten druhý“ apod.). V rámci popisu jednotlivých témat jsou v tabulkách sepsány i související vzdělávací cíle a předpokládané dosažené klíčové kompetence.

A) Smíšek a Šikulka poznávají svět

První ze tří integrovaných bloků je tvořen čtyřmi hlavními tématy – roční období, cestování, profese a tradice. Dětem jsou předávány znalosti a dovednosti související především se vzdělávacími oblastmi „Dítě a společnost“ a „Dítě a svět“. Jedná se o integrovaný blok zaměřený na poznávání širšího i blízkého prostředí, ve kterém dítě žije. Prostřednictvím pestré nabídky aktivit dítě poznává střídání ročních období a jejich specifika. Dále se děti seznamují s tématem cestování, v rámci něhož si osvojují poznatky a dovednosti související s bezpečností obecně i s bezpečnostními zásadami vztahujícími se konkrétně na jejich věkovou kategorii. Kromě toho se seznamují s druhy dopravních prostředků, s možnostmi cestování, s jeho přínosy i riziky, osvojují si elementární poznatky o jiných zemích atd. Třetím tématem tohoto IB jsou profese. Zde se děti nejen dozvídají názvy a specifika jednotlivých profesí a řemesel, ale poznávají je i zážitkovými metodami, jakými jsou například návštěvy různých obchodů či dalších institucí především v Kostelci nad Orlicí. Kromě znalostí se děti učí ocenit práci druhých, vážit si jí a osvojují si další mezilidské a morální hodnoty.

Roční období
* rozvoj a užívání všech smyslů
* osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
* rozvoj kooperativních dovedností
* seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
* vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
Profese
* osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
* rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
* posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
* získání schopností záměrně řídit svoje chování a ovlivnit vlastní situaci
* rozvoj kooperativních dovedností
* seznamování se světem lidí, kultury, umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
* pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
Cestování
* rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
* vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
* vytváření základu pro práci s informacemi
* rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
* vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
* poznávání jiných kultur
Tradice
* uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi
* zachytit a vyjádřit své pocity (slovně, výtvarně, pomocí hudby)
* uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (radost, strach)
* vytváření elementárního povědomí o širším kulturním prostředí
rozvoj paměti a pozornosti

Klíčové kompetence (kompetence, kterých se snažíme u dětí dosáhnout v rámci předškolního vzdělávání):

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- rozlišuje řešení, která jsou funkční, a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jím učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

B) Smíšek má rád Šikulku

Integrovaný blok „Smíšek má rád Šikulku“ v sobě skrývá tři témata – přátelství, rodina a zdraví. V rámci tématu přátelství se děti učí základním pravidlům chování k sobě navzájem (v různých prostředích), poznávají různé situace, jejich možná řešení a učí se respektu, toleranci, kompromisům a prosociálnímu chování. Podobné hodnoty jsou dětem předávány i v tématu rodina. Kromě toho je věnována pozornost podpoře kladných vztahů ke členům rodiny. Obě tato témata velice úzce souvisí se vzdělávacími oblastmi „Dítě a jeho psychika“ (především „Sebepojetí, city, vůle“) a „Dítě a ten druhý“. Hlavním cílem je tzv. pohoda vztahů. Oproti tomu poslední téma – zdraví – je zaměřeno především na zdravé životní návyky a dovednosti a vědomostí s tím spojené.

Rodina
* rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
* rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
* posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
* získávání relativní citové samostatnosti
* posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
* rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se)

* seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu
Zdraví
* osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
* poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
* ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
* vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
* rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
Přátelství
* osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví a osobní pohody
* rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních)
* vytváření základů pro práci s informacemi
* získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
* ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
* osvojení si základních poznatků o prostředí, ve kterém dítě žije
rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Klíčové kompetence (kompetence, kterých se snažíme u dětí dosáhnout v rámci předškolního vzdělávání):

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

C) Smíšek a Šikulka chrání přírodu

Třetí integrovaný blok je nejvíce spojen se vzdělávací oblastí „Dítě a svět“. Témata rostliny a zvířata umožňují dětem získat elementární informace o světě fauny a flory, o jejich péči ze strany lidí, o jejich přínosu a to nejen klasickými metodami, ale i zážitkovou formou. Téma přírodní živly nabízí dětem další možnost poznávání přírody, a to jak jejich přínosů, tak i nebezpečí, které z přírodních živlů může vyplývat. Poslední tématem tohoto bloku je třídění odpadu. Zde si děti osvojují nejen informace, ale především dovednosti a návyky, které vedou k jejich odpovědnému postoji k životnímu prostředí.

Rostliny
* rozvoj a užívání všech smyslů
* osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
* posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
* osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností potřebných pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
* vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
* vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti a neustálých proměnách
* pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
Zvířata
* rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
* rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
* rozvoj kooperativních dovedností
* vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
* osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
Přírodní živly
* uvědomění si vlastního těla
* rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
* rozvoj schopnosti sebeovládání
* seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
* rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

* rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
Třídění odpadu
* vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
* rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
* osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci
* rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
* vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
* vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
* vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Klíčové kompetence (kompetence, kterých se snažíme u dětí dosáhnout v rámci předškolního vzdělávání):

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

4. 3 Vzdělávací program pro děti od dvou do tří let

Vzdělávání bude probíhat na základě tematických celků, které nerozlišují vzdělávací oblasti, ale nabízejí dětem obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. Obsah bude vycházet ze života dětí. Vzdělávací obsah je uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí: biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní a environmentální. Jsou nazvány: Dítě a jeho tělo; Dítě a jeho psychika; Dítě a ten druhý; Dítě a společnost; Dítě a svět.

1) Dítě a jeho tělo

Záměr vzdělávacího úsilí:

Stimulovat a podporovat růst a nervosvalový vývoj dítěte, podporovat fyzickou pohodu, zlepšovat tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, rozvíjet pohybové i manipulační dovednosti dětí, učit je sebeobslužným dovednostem a vést ke zdravým životním návykům a postojům.

Očekávané výstupy:

Sebeobsluha, samostatnost

Používá WC s pomocí

Spolupracuje při oblékání a svlékání

Umyje si samo ruce, utře se

Jí samo lžičkou

Na upozornění se vysmrká

Napije se samo z hrnečku

Hrubá motorika

Dobře chodí

Skáče snožmo

Dobře běhá

Krátkou chvíli se udrží na jedné noze

S oporou vystupuje a sestupuje po schodech

Udělá několik kroků po špičkách

Skáče z malé výšky

Hraje si s míčem, kopne do míče

Jemná motorika

Střídavě používá obě ruce

Skládá, rozebírá, ukládá předměty

Horizontálně řadí předměty k sobě

Různě manipuluje s předměty

Staví věže

Zkouší malování prsty

Spontánní kresba

Čáranice

2) Dítě a jeho psychika

Záměr vzdělávacího úsilí:

Rozvíjet duševní pohodu dítěte, psychickou zdatnost a odolnost, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebnahlížení, jeho kreativity, sebevyjádření.

3) Dítě a ten druhý

Záměr vzdělávacího úsilí:

Utvářet vztahy dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

4) Dítě a společnost

Záměr vzdělávacího úsilí:

Uvést dítě do společenství ostatních lidí, do života v lidské společnosti i do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje, přijmout základní všeobecné, uznávané společenské, morální a estetické hodnoty a podílet se na utváření společenské pohody.

Okruhy činností a očekávané výstupy:

Získávat elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky.

Vytvářet vztah ke své obci, městu, zemi.

Využívat informace z knih, encyklopedie

Poznat některá volně žijící zvířata-jejich způsob života, jejich mláďata.

Seznamujeme s charakteristikou letního počasí, opakujeme čtyři roční doby.

5) Dítě a svět

Záměr vzdělávacího úsilí:

Rozvíjet ekologické cítění, všímat si změn v přírodě vlivem střídání ročních období. Seznámení se zvířecími rodinami. Rodina a vztah dětí k jednotlivým členům. Pravidla chování v silničním provozu.

Okruhy činností a očekávané výstupy:

Všímat si změn v přírodě. Rozvíjet city dítěte, působení krás přírody a probouzejícího se jara.

Získávat vztah ke zvířátkům a k jejich mláďatům. Učit se chovat ekologicky a všímat si významu zeleně a čistoty životního prostředí.

Posilovat prosociální chování dítěte, kooperativní dovednosti a citový vztah k rodině, k mamince.

Vědět o existenci dopravních značek a základních pravidel chování v silničním provozu.

Sociální a fyzická zralost dítěte mezi druhým a třetím rokem

Hrubá motorika - rychle se rozvíjí schopnost udržovat rovnováhu, chodí po špičkách, udrží tedy rovnováhu na malé ploše chodidla.

Začíná skákat snožmo.

Neúnavně chodí po schodech, z posledního skočí snožmo.

Stále experimentuje s udržení rovnováhy - s mírnou oporou chození po obrubnících, ...

Stavby z kostek - komíny, věže (deset kostek je norma pro tři roky), staví se do výše.

Stavba z kostek za sebou - už od dvou let, nyní ovšem pěkně rovně, v zákrytu - použití všech dostupných kostek.

Úchop tužky - ve dvou letech ještě dlaní, od tří let již dbát na špetku.

Čáry — čára svislá, čára vodorovná (už nejen klubíčko) - od dvou let stále s větší jistotou - za pár měsíců se již čáry protnou - počátek kresby „něčeho“.

Do třetího roku rozvoj vizuomotoriky.

Pohybové hračky - velmi důležité - jde o řízený pohyb - dítě samo ovlivní, kam autíčko pojede - kolečka se točí - předzvěst budoucího odrážela, tříkolky, ...

Od dvou let počátky oslovování se „já“ a „ty“, počátky používání množného čísla, začínají pádové otázky, tykáním druhým osobám.

Kluci používají ženské koncovky.

Pojem vlastní osoby je zatím ve dvou letech neustálený, do tří let se to vše zdokonalí.

Počátek dětského vzdoru, výbuchy zlosti.

Rozvoj řeči - ve dvou letech krátké větičky, slova, ve třech letech již převážně věty rozvinuté.

5 Evaluační systém

5. 1 Evaluace na úrovni školy

Evaluace na úrovni školy je prováděna v rámci tvorby Vlastního hodnocení školy jednou za tři roky formou dotazníků, které zaměstnanci vyplňují. Pro rodiče je uspořádána anonymní anketa formou dotazníků, při níž mají možnost vyjádřit své názory- pro všechny rodiče 1x za 3 roky.

CO	KDO	KDY	JAK
Hodnocení dětí	Učitelky	Třikrát ročně	Písemně pomocí portfolia dítěte
TVP	Učitelky	Průběžně, celkově v červnu	Vpisováním poznámek do TVP, celkový závěr písemně
Materiální zabezpečení tříd	Učitelky	Průběžně	Požadavky na doplnění na provozních poradách
Integrované bloky	učitelky	Po skončení bloků	Písemně
Sebereflexe	Pedagogové	Průběžně	
Pedagogická činnost	Učitelky	Průběžně	Vzájemné hospitace
Pedagogická činnost	Ředitelka	Průběžně	Hospitace, pozorování, krátké vstupy do tříd
Klima školy	Ředitelka	Průběžně, konec roku	Rozhovory, pozorování, dotazník, anketa
Spolupráce s rodiči	Ředitelka	Průběžně, konec roku	Rozhovory, pozorování, dotazník, anketa
Bezpečnost dětí	Učitelky, ředitelka	Průběžně, provozní porady	Pozorování, dotazy

5. 2 Evaluace na úrovni třídy

Vyhodnocování TVP bude probíhat vždy po ukončení integrovaného bloku. Základem by měly být formulace, ze kterých vyplývá, co konkrétního očekávám – co budu považovat za úspěch, co naopak bude známkou, že se nedaří. Všechny činnosti budeme vyhodnocovat průběžně během realizace – a to jak z hlediska dětí (zájem, aktivita, dosažení výsledků), tak i z pozice učitelky co se podařilo, co je potřeba procvičit, zda byly zvoleny vhodné metody. Každá učitelka si v rámci TVP může vytvořit svůj systém evaluace.

Kdo hodnotí: Učitelky

Co se hodnotí:

Zda mají děti prostor pro samostatnost

Co jsme prožily v průběhu dne – denní rozhovory s dětmi, s rodiči, kolegyní

Hodnocení výchovně vzdělávacího procesu

Prožitkové učení

Spontánnost

Komunikativnost

Tvořivost

Každodenní prolínání vzdělávacích oblastí

Evaluace integrovaných bloků – jaké jsou výsledky vzdělávání, co chybělo, čemu je třeba se vrátit, co se nenaplnilo atd.

Jak často:

Kdykoliv v průběhu dne

Denně

Po ukončení tematických částí-délka se může lišit

Nástroje

Pozorování, rozhovor

Denní zápisy do třídní knihy

Sebehodnocení

Přehled a sledování výsledků vzdělávání dětí

Učitelky budou sledovat rozvoj a osobní vzdělávací pokroky u každého dítěte zvlášť. Důležité informace budou dokumentovat a vyhodnocovat. Každé dítě má založeno portfolio s hodnotícími listy, kam se budou průběžně zaznamenávat individuální výsledky jeho vzdělávání v jednotlivých oblastech vývoje nejméně 2x ročně. Běžně budou využívány rozhovory, diskuse a pozorování. V závažnějších případech porady a konzultace s pracovníci PPP.

Zdrojem informace o dětech je portfolio dítěte, jehož obsahem jsou nejrůznější práce - grafomotorické listy, výkresy. Jde o důvěrný materiál sloužící pedagogovi k další práci, ale i jako podklad pro konzultace s rodiči. Pro děti s odkladem školní docházky budou vypracovány plány rozvoje pro dítě s OŠD. Dětem, které potřebují podpůrná opatření, bude vypracován PLPP.

Hodnocení není cílem, ale prostředkem ke hledání optimálních cest při vzdělávání dětí. Na základě výsledků se rozhodneme, co budeme měnit.

